רבי יהודה למעמיה דאמר מין במינו לא

במיל אבל לא נימוח מאי לא תעלה אדתני

אבל חתיכה של חמאת מהורה שנתערבה

במאה חתיכות של חולין מהורות לא תעלה

ניפלוג וניתני בדידה בד"א בשנימוחה אבל

לא נימוחה לא תעלה מהורות במהורות

עדיף ליה ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא

א"ר שישא בריה דרב אידי רישא בטומאת

משקין דרבגן סיפא דאורייתא אבל מומאת

שרץ מאי לא תעלה אדתני סיפא אבל חתיכה

של חמאת מהורה שנתערבה במאה חתיכות

של חולין מהורות לא תעלה ניפלוג וליתני

בדידה במה דברים אמורים במומאת משקין

אבל בטומאת שרץ לא מהורה בטהורות

עדיף ליה רבה אמר רישא איסור לאו סיפא

איסור כרת והא רבה הוא דאמר כל

בדאורייתא לא שנא איסור לאו ולא שנא סבדאורייתא

איסור כרת קשיא רב אשי אמר סיפא משום

דהוי ליה מדבר שיש לו מתירין מוכל דבר

שיש לו מתירין אפילו באלף לא במיל והא

דרב אשי יובדותא היא למאן אי לכהן מישרא

שרי אי לישראל לעולם אסור אלא הא דרב

אשי בדותא היא וסבר ר' יוחנן תרומה בזמן

הזה דאורייתא והתניא סבשתי קופות אחת

של חולין ואחת של תרומה ולפניהם שתי

םאין אחת של חולין ואחת של תרומה ונפלו

אלו בתוך אלו הרי אלו מותרים שאני אומר

תרומה לתוך תרומה נפלה וחולין בתוך

חולין נפלו ואמר ריש לקיש והוא שרבו

חולין על התרומה ור' יוחנן אמר יאע"פ שלא

רבו חולין על התרומה בשלמא לריש לקיש

קסבר בדרבנן נמי רבויא הוא דבעינן

אלא לרבי יוחנן קשיא הא מני רבנן היא

קלא א מיי פ״א מהלי יו"נו הלכה כ חמו סימן קב סעיף א: קלב ב ג מיי' פי"ג מהלכות תרומות הלכה יד טוש"ע י"ד סימן קיא סעיף א:

עין משפם

גר מצוה

תוספות ישנים

רבא אמר רישא איסור לאו. פי׳ משו״ה אמרינו ברישא לא תאכל רק לכהנים א) ולוים אלא לאו דטומאה יטים מנמי למו לחולמים אבל בסיפא אי אמרינן דתעלה בחולין מאכל לישראל ואוכל אותם בטומאת הגוף כי אינו נזהו לאכול חולין בטומאת הגוף ואיכא כרת באכילת קדשים בטומאת הגוף:

א) איל וליכא כאו אלא לאו

ומתערב אית ליה לר' יהודה דלא בטיל דומיא דדם הפר ודם מקנתא לא בטלה: מהורה בטהורה עדיפא ליה. לאשמועינן דאע"ג השעיר דיליף מינה ר' יהודה בהקומץ רבה (מנחות דף כב. ושם) אבל

דמעלין את המדומע בק"א ואפי' מין במינו כדמשמע גבי ליטרא קליעות ונבלה בהקומץ רבה (מנחות דף כג. ושם) דאיכא למאן (א) דלא בטל היינו בנימוחה וסברא הוא דדבר המתערב מתפשט טעם האיסור בכל ההיתר ולא בטל אבל דבר יבש האיסור מונח במקומו אלא שאין ניכר היכן הוא וההיא דשילהי בילה (דף לח: ושם) דאמר דחיטין ושעורים בטלים לרבי יהודה ולא חטין בחטין בקמח איירי דאל״כ חטין בשעורין אמאי בטל והלא ניכרים הן ועוד נרחה דחפילו קמח כיון שלונן הוא ואין טעם מתפשט בטל דאי לאו הכי אפילו קמח חטין וקמח שעורים מין במינו הוא לרבא דאזיל בתר שמא בפרק בתרא דע"ז (דף סו. ושם) כמו חמירא דחיטי וחמירא דשערי אלא התם ברותח איירי ובהקומך רבה (מנחות דף כג. ושם) דאמר דמנחות שנתערבו לא בטילי לרבי יהודה התם נמי מתוך שומנן מתרככין ונותנין טעם זה בזה א"נ כשיאפה אותן יתנו טעם זה בזה": מהורות עדיף ליה. דאע"פ שאין איסורה

אלא לזרים אפ״ה חמירא ולא בטלה וכ"ש טמאה דאיסורה אף לכהנים ובקונטרס פירש טעם אחר:

במומאת משקין דרבגן. וקסגר רב שישה בריה דרב

אידי דרבנן לא פליגי אדרבי יהודה דאמר מין במינו לא בטל אלא בדרבנן אבל בדאורייתא מודו דלא בטלה אבל לא נימוחה כיון דכל שדרכו לימנות מקדש אף בטומאה דרבנן לא בטל כמו תרומה בזמן הזה דחי הויא דאורייתא לא הוה עיגול בעיגולים עולה אע"ג דתרומת פירות דרבנן:

ואנא רישא איסור לאו סיפא וכו'. אמאי דאוקמינן נשנימוחה קאי ובקונטרס פירש דאתי לפרושי בשלא נימוחה ועיגול היינו

טעמא דר"ל דמדאורייתא לא בטיל כיון דתרומה לזר במיתה ככרת דמיא וחבילי תלתן של כלאי הכרם אע"ג דאיסור לאו הויא מ"מ לא בטל משום דהוי את שדרכו ודוקא בכל שדרכו הוא דמפליג רבה בין איסור לאו לאיסור כרת ואע"ג דעלה קתני שהיה ר"מ אומר כל שדרכו לימנות מקדש יש לפרש כעין שפי׳ לעיל דה״ק שהיה ר״מ אומר כל שדרכו לימנות מקדש באיסור כרת או באיסור מיתה והואיל וכן דין הוא שיקדש את שדרכו אפילו באיסור לאו ומיהו לא יתכן כלל לפרש כן דהא חתיכה של חטאת טהורה בחולין עדיפא אפילו מאת שדרכו כדפרישית לעיל מטעם דראויה להתכבד ומשמע דוקא משום דהוי איסור כרת לא בטל אבל איסור לאו בטל:

משום דהוי ליה דבר שיש לו מתירין. למאי דקטעי רב אשי קשה עיגול בעיגולים אמאי עולה דאפילו בדרבנן שמעינן ליה לרב אשי (בילה דף ד.) דדבר שיש לו מתירין לא בטל ויש להעמיד ההיא דעיגול בעיגולין בתרומה טמאה דאין לה מתירין ומיהו קשה

למאי דס"ד השתא אמאי תרומה טהורה עולה בק"א: שרד קופות אחת של חולין. הקשה הר"ר שמואל מאכזב אדמקשה מברייתא לומיב ממחני׳ דחרומות (ריש) פ"ז (מ"ה) דתנן ב' קופות אחת של חולין ואחת של תרומה שנפלה סאה של תרומה לחוך אחת מהן ואין ידוע לאיזה מהן נפלה הריני אומר למוך תרומה נפלה והוו להו לרבי יוחנן ור"ל לאיפלוגי עלה והשיב ר"י דמשום רבותא דר" יוחנן מייתי ברייתא דאפילו בב' קופות ושתי סאין דליכא למימר כולי האי אוקי חולין אחזקייהו דמה שנפל בקופה של חולין ספק הוא ואין לו חזקת היתר שרי בה רבי יוחנן בלא רבייה ואפשר דבסאה אחת אפילו ר"ל שרי בלא רבייה דסמכינן אחזקת חולין שבקופה ומוקי לה אחזקתייהו ולהכי לא פליגי אמתניתין אלא אברייתא: אלא דר' יוחגן מאי איבא דמימר. פירוש כיון דתרומה בזמן הזה דאורייתא היכי סמכינן אשאני אומר להתיר בלא רבייה מימה למאי דסלקא דעתך השתא דתרומה בזמן הזה דאורייתא אפילו הוה מוקי לה רבי יוחנן כשרבו תקשי ליה היכי סמכינן אשאני אומר כיון דאית ליה לרצי יוחנן בריש אלו עוברין (פסחים דף מד. ושם) כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא דהכי פריך לה התם ומתוך קושיא זו משני החם הב"ע בתרומה בומן הזה דרבנן ויש לומר דה"מ למימר וליטעמיך והחם נמי הוה מלי למימר וליטעמיך אפילו כזית בכדי אכילת פרס דרבנן תקשי אמאי אמרינן שאני אומר כיון דרבי יוחנן מוקי לה הכא בלא רבייה וכן דרך הש"ס בכמה מקומות:

ר' יהודה לטעמיה. בכיסוי הדם ובהקומן: אדסני אבל חסיכה כו'. רבר יהודה לשעמיה דאמר מין במינו לא במיל. דוקא בדבר לח דמשמע טעמא משום דהפסד מועט הוא נפלוג בדידה ואע"ג דליכא דשתיהן טהורות ושייך בהו ביטולא טפי דאשכחן במסכת תרומות - בדבר יבש לא דר' יהודה גופיה אית ליה בפ' נוטל (שבת דף קמא:)

(פ״ה מ״ג) דתרומה טהורה בחולין טהורין הכל מודין שעולין ובתרומה טמאה בטהורה חלוקים ב"ש וב"ה (שם מ"ד) ועוד דנימוחה ואפ"ה לא תעלה: ולר"ל מאי שנא רישא ומ"ש סיפא. בשלמה לר' יוחנן דמוקי לה בשלימה סיפא כיון דהפסד מועט הוא לא מבטלינן חתיכה שלימה הואיל ודרכו לימנות ואף על גב דלר׳ יוחנן עיגול דתרומה בטל בחולין דקא מהדר לר"ל והלא אני שונה כו' מכלל דמודה בעיגול דבטיל משום הפסד מועט בחתיכה מודה דיהבינן כולהו לכהן הואיל והיא גופה דאורייתא לא חיישי להפסד מועט אלא לר"ל דאמר מידי דאורייתא לא בטיל והכא משום דנימוח לא חשיב תו איסור דילה ובטלה סיפא אמאי לא תעלה הא ליתא לאיסורא בעיניה: אמר רב שישא בריה דרב אידי. לעולם בנימוחה ורישא בטומאת משקין דרבנן כגון שנטמאה חתיכה על ידי משקין טמאין שנגעו בכלי דמדאורייתא אין משקה מטמא כלייי ואע"ג דאיכא למיגזר משום טומאה דאורייתא מודה ריש לקיש דבטיל הואיל ואין דרכו לימנות: וסיפא. קדשים לזר איסור דאורייתא הוא ומידי דאורייתא מין במינו להאי תנא סבירא ליה דלא בטיל ואפילו שאין דרכו לימנות: ליפלוג וליתני בדידה. בטומאה וטהרה כדנקט מילמיה ואתי מאי שנא דשבקיה תנא למילתיה למנקט חולין וקדשים: טהורות בטהורות עדיפה ליה. וניחה ליה לתנא למיתני טהורות בטהורות דשייך בהו ביטולא טפי כדפרישי׳ לעיל ואפ״ה אזלינן לחומרא הואיל ואיסור דאוריי׳: איסור לאו. טומאת בשר קדשים לאוכלו בלאו והבשר אשר יגע בכל

טמא (ויקרא ז): סיפא. קדשים בחולין אתי לידי כרת דאכיל להו בטומאת הגוף וטומאת הגוף בכרת דכתיב [שם] והנפש אשר תאכל בשר ולעולם בשנימוחה: ל"א לעולם בשלא נימוחה. ועיגול היינו טעמא דר"ל דבדאורייתא לא בטיל דכיון דתרומה לזר במיתה ככרת דמיא: והא רבה הוא דאמר. בפרק בתרא (דף קיט.): כל בדאורייםא (לה בעיל) ל"ש חיסור לחו ל"ש חיסור כרת. חם חשו רבנן לכרת חשו נמי ללאו ועבוד תקנתא: רב אשי אמר. בנימוחה וסיפא הוי דבר שיש לו מתירין דמותרין לכהן: בדותא היא. דהא דקי"ל (בילה דף ג:) דבר שיש לו מתירין לא בטיל כגון דמשתרייא למחר למאן דאסירא ליה השתא כגון בינה שנולדה ביום טוב: מישרא שרי. אפילו השתא: הרי אלו. החולין מותרין לזר: והוא שרבו חולין. שבקופת חולין: על התרומה. שבסאה תרומה הלכך תלינן בשאני אומר חולין לתוך חולין נפלו דאי נמי הוי איפכא ונפלה סאה תרומה בקופת חולין בטלה ברובה: אף על פי שלה רבו. דסמכינן השחני אומר: אלא לר' יוחנן קשיא. דמי חלינן לקולא באיסור דאורייתא: ואנא

ובחים עט. מנחות כב: כג: חולין ק. קח., ב) לקמן קיט. [ושם איתא רבא], ג) ובילה ג: לט. ב"מ נג.ו. ד) [עמ"ש על הגליון ב"מ ט.], ה) פסחים ט: מד. מיר לו: [מוס' תרומות סוף פ"ו], ו) [פסחים יח.], 1) [וע"ע אריכות בזה 1) [וע"ע אריכות בזה בתום' מנחות כב: ד"ה ור"י סבר וחוס' זבחים עג. ד"ה ר"י אומר],

הגהות הב"ח (א) תום' ד"ה ר' יהודה וכו' דאיכא למאן דאמר דלא בטל:

מוסף רש"י

וכל דבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל. ואע״ג דמדאורייתא חד בתרי בטיל, דכתיב אחרי רבים להטות, אחמור רבנן הואיל ויש לו מחירין לחתר זמן לח יאכלנו באיסור על ידי ביטול (ביצה על ידי פיסול (ביצות ג:). שתי קופות. גדולות וכמוכן דגן דהויא מרומה (פחחים מד). . דאורייחא לחוליתת (פטחים מח.).
ולפניהם שני סאין. של
פירות (שם ש:). ונפלו
אלו לתוך אלו. הסאין
לתוך אלו הקופות, וידוע
לנו שהאחד נפל בזו והאחד כזו, ואין ידוע אי זה כזו ואין זה כזו (שם). הרי אלו מותרים. פירות של קופות החולין מותרין לזר כבתחילה, אפילו אין בקופה כדי להעלות הסאה באחד ומאה, שאנו אומרים מולין לחוך חולין נפלו, אלמא חלינן לקולא היחר בהיתר ואיסור באיסור ואט"ג דאיכא למימר איפכא (שם).